

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра журналістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан філологічного факультету

доц. Ярослав Редька

« ____ » _____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Історія видавничої справи»
обов'язкова

**Освітньо-професійна програма «Редагування друкованого та
цифрового контенту»**

Спеціальність С7 Журналістика

Галузь знань С Соціальні науки, журналістика та інформація

Рівень вищої освіти перший бакалаврський

Філологічний факультет

Мова навчання

українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія видавничої справи» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Редагування друкованого та цифрового контенту» (спеціальності С7 Журналістика), затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протокол №5 від 28 квітня 2024 року)

Розробники: Гринівський Тарас Степанович, доцент, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент

Викладачі: Гринівський Тарас Степанович, доцент, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри журналістики, протокол № 11 від 07 квітня 2025 року

Завідувач кафедри _____ Василик Л. Є

Схвалено методичною радою філологічного факультету, протокол № 9 від 22 квітня 2025 року

Голова методичної ради
філологічного факультету _____ Антофійчук А. М.

Пояснювальна записка

Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни). Курс призначений для вивчення історичного розвитку видавничої справи.

Мета навчальної дисципліни: формування в студентів уявлення про історичні закономірності розвитку української та світової видавничої справи, вивчення найважливіших історичних етапів її розвитку (починаючи з історії письма, світових рукописних шедеврів, становлення друкарства і закінчуючи змістом книг, їхніми функціями та безпосередньою діяльністю видавництв різних куточків світу); з'ясування традицій світової видавничої справи та головних чинників її розвитку; визначення ролі і місця видавничої справи в світовій цивілізації.

Результати навчання

знати:

- основні історичні етапи та провідні осередки розвитку рукописного книготворення;
- основні історичні етапи та провідні осередки розвитку друкарства; визначні пам'ятки світової видавничої справи – рукописні та друквані книги, що найбільше вплинули на суспільну свідомість та цивілізаційний поступ людства;
- основні віхи та особливості діяльності визначних редакторів, друкарів, видавців;
- проблемно-тематичний репертуар книговидання, що користувався найбільшим попитом серед читачів у різні історичні епохи;
- особливості матеріальної конструкції та змістової частини видань; фундаментальні дослідження з історії світової видавничої справи зарубіжних та українських дослідників;

вміти:

- оперувати поняттями та термінами з історії видавничої справи у майбутній професійній діяльності;
- використовувати досвід кращих попередників фаху в структуруванні та редагуванні сучасних видань;
- втілювати нереалізовані творчі напрацювання попередників у своїх реальних видавничих програмах.

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК02. Здатність формувати інформаційний контент.

ПР03. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.

ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни
Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	4	120	30	-	30	-	60	-	залік
Заочна											

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	с	лаб.	інд.	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	МОДУЛЬ 1. ІСТОРИЧНІ ВИТОКИ ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ												
Тема 1. Виникнення та розвиток писемності 1.1. Первісні типи письма: предметне письмо. 1.2. Еволюція письма: піктографічне, логографічне, фонетичне, руни.	9	2	2			5							
Тема 2. Інформаційні обміни в античності 2.1. Писемні пам'ятки Єгипту. 2.2. Писемні пам'ятки держав Месопотамії. 2.3. Писемні пам'ятки Індії та Китаю. 2.4. Писемні пам'ятки античних Греції та Риму.	9	2	2			5							
Тема 3. Рукописна книга Середньовіччя 3.1. Манускрипти Візантії. 3.2. Латинські манускрипти. 3.3. Рукописи країн Арабського Сходу. 3.4. Європейські середньовічні рукописні традиції.	8	2	2			4							

<p>Тема 4. Слов'янська рукописна книга</p> <p>4.1. Джерела східнослов'янської писемності.</p> <p>4.2. Рукописна книга дохристиянської доби.</p> <p>4.3. Книгописання в давньоукраїнській державі після прийняття християнства.</p> <p>4.4. Давньоруські центри творення книг.</p>	8	2	2			4						
<p>Тема 5. Конструювання та оздоблення рукописної книги</p> <p>5.1. Конструкція та оздоблення західноєвропейських рукописних видань.</p> <p>5.2. Конструкція та оздоблення східнослов'янських рукописних видань.</p> <p>5.3. Конструкція та оздоблення видань країн Арабського Сходу.</p>	8	2	2			4						
<p>Тема 6. Передумови виникнення книгодрукування в Європі</p> <p>6.1. Зростання попиту на книгу: церковнослужбові, гуманістичні, навчальні видання.</p> <p>6.2. Матеріально-технічний поступ у сфері книговиготвлення: виготовлення паперу, використання преса, створення блокових книг.</p> <p>6.3. Прототипи друкарського процесу: відбитки зі штампів, опуклих форм, вибійка тканини, ксилографія, гравюра на металі.</p>	8	2	2			4						
<p>Тема 7. Початки друку</p> <p>7.1. Початки європейського книгодрукування.</p>	8	2	2			4						

7.2. Європейські першодрукарі, видавничі центри та їх здобутки.													
7.3. Початки друкованої періодики.													
Разом за ЗМІ	58	14	14			30							
Теми лекційних занять	МОДУЛЬ 2. СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК КНИГОДРУКУВАННЯ В ЄВРОПІ ТА СВІТІ (XVI – XX СТ.)												
Тема 8. Становлення книгодрукування як мистецтва	8	2	2			4							
8.1. Структура і оздоблення інкунабул.													
8.2. Структура і оздоблення палеотипів.													
8.3. Східнослов'янські кириличні палеотипи.													
Тема 9. Європейське книгодрукування XVI – XIX ст.	8	2	2			4							
9.1. Книговидання в Німеччині.													
9.2. Книговидання в Італії.													
9.3. Книговидання в Англії.													
9.4. Книговидання у Франції.													
Тема 10. Українське книгодрукування XVI – XIX ст.	8	2	2			4							
10.1. Книгодрукування на західноукраїнських землях.													
10.2. Книгодрукування на східноукраїнських землях.													
10.3. Цензурні заборони українського друку.													
Тема 11. Зародження та розвиток книговидання на Буковині	12	4	4			4							
11.1. Початки буковинського книгодрукування. Діяльність друкарні Петера Екгардта.													
11.2. Активізація різноманітних друків Буковини другої половини XIX ст.													
11.3. Українськомовне книгодрукування на													

Буковині кінця XIX – початку XX ст. 11.4. Розвиток буковинського книгодрукування румунського періоду (1918-1940 рр.).												
Тема 12. Видавничий рух доби визвольних змагань українського народу (1917-1920) 12.1. Ситуація з українським друком напередодні 1917 року. 12.2. Політика українських урядів у видавничій справі. 12.3. Організаційні, статистичні та тематичні аспекти українського книгодрукування.	8	2	2			4						
Тема 13. Видавнича справа радянського періоду 13.1. Творення нової видавничої системи. 13.2. Еволюція видавничої мережі радянського типу. 13.3. Особливості діяльності редактора і видавництва в умовах тоталітарного суспільства.	9	2	2			5						
Тема 14. Українська книга за кордоном 14.1. Українська видавнича справа у Західній Європі. 14.2. Українська видавнича справа в Америці.	9	2	2			5						
Разом за ЗМ 2	62	16	16			30						
Усього годин	120	30	30			60						

Тематика семінарських занять

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
1	Виникнення та розвиток писемності 1.1. Первісні типи письма: предметне письмо. 1.2. Еволюція письма: піктографічне, логографічне, фонетичне, руни.	2
2	Інформаційні обміни в античності 2.1. Писемні пам'ятки Єгипту. 2.2. Писемні пам'ятки держав Месопотамії.	2

	2.3. Писемні пам'ятки Індії та Китаю. 2.4. Писемні пам'ятки античних Греції та Риму.	
3	Рукописна книга Середньовіччя 3.1. Манускрипти Візантії. 3.2. Латинські манускрипти. 3.3. Рукописи країн Арабського Сходу. 3.4. Європейські середньовічні рукописні традиції.	2
4	Слов'янська рукописна книга 4.1. Джерела східнослов'янської писемності. 4.2. Рукописна книга дохристиянської доби. 4.3. Книгописання в давньоукраїнській державі після прийняття християнства. 4.4. Давньоруські центри творення книг.	2
5	Конструювання та оздоблення рукописної книги 5.1. Конструкція та оздоблення західноєвропейських рукописних видань. 5.2. Конструкція та оздоблення східнослов'янських рукописних видань. 5.3. Конструкція та оздоблення видань країн Арабського Сходу.	2
6	Передумови виникнення книгодрукування в Європі 6.1. Зростання попиту на книгу: церковнослужбові, гуманістичні, навчальні видання. 6.2. Матеріально-технічний поступ у сфері книговиготвлення: виготовлення паперу, використання преса, створення блокових книг. 6.3. Прототипи друкарського процесу: відбитки зі штампів, опуклих форм, вибійка тканини, ксилографія, гравюра на металі.	2
7	Початки друку 7.1. Початки європейського книгодрукування. 7.2. Європейські першодрукарі, видавничі центри та їх здобутки. 7.3. Початки друкованої періодики.	2
8	Становлення книгодрукування як мистецтва 8.1. Структура і оздоблення інкунабул. 8.2. Структура і оздоблення палеотипів. 8.3. Східнослов'янські кириличні палеотипи.	2
9	Європейське книгодрукування XVI – XIX ст. 9.1. Книговидання в Німеччині. 9.2. Книговидання в Італії. 9.3. Книговидання в Англії. 9.4. Книговидання у Франції.	2
10	Українське книгодрукування XVI – XIX ст. 10.1. Книгодрукування на західноукраїнських землях. 10.2. Книгодрукування на східноукраїнських землях. 10.3. Цензурні заборони українського друку.	2

11	<p>Зародження та розвиток книговидання на Буковині</p> <p>11.1. Початки буковинського книгодрукування. Діяльність друкарні Петера Екгардта.</p> <p>11.2. Активізація різноманітних друків Буковини другої половини XIX ст.</p> <p>11.3. Українськомовне книгодрукування на Буковині кінця XIX – початку XX ст.</p> <p>11.4. Розвиток буковинського книгодрукування румунського періоду (1918-1940 рр.).</p>	4
12	<p>Видавничий рух доби визвольних змагань українського народу (1917-1920)</p> <p>12.1. Ситуація з українським друком напередодні 1917 року.</p> <p>12.2. Політика українських урядів у видавничій справі.</p> <p>12.3. Організаційні, статистичні та тематичні аспекти українського книгодрукування.</p>	2
13	<p>Видавнича справа радянського періоду</p> <p>13.1. Творення нової видавничої системи.</p> <p>13.2. Еволюція видавничої мережі радянського типу.</p> <p>13.3. Особливості діяльності редактора і видавництва в умовах тоталітарного суспільства.</p>	2
14	<p>Українська книга за кордоном</p> <p>14.1. Українська видавнича справа у Західній Європі.</p> <p>14.2. Українська видавнича справа в Америці.</p>	2

Самостійна робота студента

№	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1	Бібліотеки античного світу	5
2	Ораторське мистецтво античності	5
3	Європейські середньовічні освітні центри	4
4	Рання християнська публіцистика	4
5	Європейські рукописні пам'ятки	4
6	Європейські першодруки	4
7	Європейська просвітницька публіцистика	4
8	Найвизначніші європейські друкарські центри	6
9	Європейська друкована періодика	4
10	Українська друкована періодика	4
11	Діяльність провідних буковинських друкарень	4
12	Українські книгознавчі часописи	4
13	Радянський самвидав	5
14	Таборові видання	5

Індивідуальні завдання та ІНДЗ

№	Назва теми/ кількість балів/форма контролю	Кількість балів
1	<p>Презентації про окремих персоналій чи друки</p> <p><i>Вимоги</i></p> <p>Кількість – максимум по одному до кожного змістового модуля.</p> <p>Обсяг – не менше 10 інформативних слайдів (поєднання ілюстрацій та тексту).</p> <p>Тематика – відповідність зазначеному змістовому модулю; виклад матеріалу конкретний, детально проілюстрований, логічно та грамотно оформлений.</p> <p>Оцінка – максимум 5 балів за презентацію.</p> <p>Форма контролю – представлення та захист презентацій.</p>	

* *Індивідуальні завдання плануються, якщо передбачені навчальним планом, або за рішенням викладача*

* *ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни визначається викладачем, з урахуванням специфіки дисципліни.*

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

Поточний контроль: *лекції та семінарські заняття.* Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, презентації, доповіді, творча робота, контрольні-летучки) відповідь студентів, а також модульні контрольні роботи.

Підсумковий контроль – *залік.*

Підсумкова оцінка як показник результатів вивчення навчальної дисципліни складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – 60 балів та підсумкового модуль-контролю (залік) – 40 балів за 100-бальною університетською шкалою.

Розподіл балів

ЗМ 1 (30 балів)							ЗМ 2 (30 балів)							Підсумковий контроль (залік)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14		
4	4	4	4	4	5	5	4	4	4	5	5	4	4	40	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Методи та освітні технології навчання — лекції, семінари, групові дискусії, групові завдання, презентаційні матеріали.

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладача і студента) під час вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності. Усі роботи студентів об'єктивно оцінені викладачем.

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets-koho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf>

Рекомендована література

Базова (основна)

1. Животко А. Історія української преси. – К.: Наша культура і наука. 2000. 368 с.
2. Запаско Я. Пам'ятки книжкового мистецтва: Українська рукописна книга. – Львів.: Світ, 1995. 490 с.
3. Запаско Я. Ошатність української рукописної книги. – Львів: Фенікс, 1998. 136 с.

4. Запаско Я., Мацюк О., Стасенко В. Початки українського друкарства. – Львів: Центр Європи, 2000. 222 с.
5. Ісаєвич Я. Українське книговидання: витоки, розвиток, проблеми. – Львів: І-т українознавства, 2002. 520 с.
6. Огієнко І. (Митрополит Іларіон). Історія українського друкарства. – К.: Наша культура і наука, 2007. 536 с.
7. Орос О. Грушівський монастир і початки кириличного слов'янського книгодрукування. – Ужгород, 2001. 272 с.
8. Тимошик М. Стародавня рукописна книга в світі: попередники, ранні осередки, роль у суспільному поступі. *Вісник Книжкової палати*. 2002. №4. С. 22-27.
9. Тимошик М. Історія видавничої справи. – К.: Наша культура і наука, 2003. 496 с.
10. Тимошик. М. Її величність – книга. – К.: Наша культура і наука, 1999. 308 с.

Допоміжна

1. Андрійчук М. Про дофедоровське книгодрукування в Україні. *Вісник Книжкової палати*. 2000. №9. с.32.
2. Брайчевський М. Походження слов'янської писемності. – К.: КМ Академія, 2002. 152 с.
3. Велесова книга / Упор., пер., вст. ст., довід. матер. Б. Яценка. – К.: Велесич, 1995. 316 с.
4. Видашенко М., Ісаєвич Я., Мацюк О. Місцями Івана Федорова на Україні. – Л.: Карпати, 1982. 124 с.
5. Гринівський Т. «Бібліологічні вісті» – єдиний фаховий книгознавчий часопис в бурхливому морі радянської «українізації». *Читомо*. 2021 – <https://chytomo.com/ekzemplyary-xx/bibliolohichni-visti-iedynyj-knyhoznavchij-chasopys-u-burkhlyvomu-mori-radianskoi-ukrainizatsii/>
6. Гринівський Т., Мельничук Ю. Видавнича і промоційна діяльність буковинського товариства «Руська Рада» (на матеріалах газет «Буковина» та «Народний Голос»). *Український інформаційний простір*. 2025. №1 (15). С. 105-128. <http://ukrinfospace.knukim.edu.ua/article/view/335351>
7. Гринівський Т. До боротьби, хоч зброя інша: видавнича діяльність кооперативу «Червона Калина». *Читомо*. 2025 – <https://chytomo.com/doborotby-khoch-zbroia-insha-vydavnycha-diialnist-kooperatyvu-chervona-kalyna/>
8. Гринівський Т. «Книгарь» – спокійний і безсторонній літопис нашого письменства. *Читомо*. 2021 – <https://chytomo.com/ekzemplyary-xx/knyhar-spokijnyj-i-bezstoronnij-litopys-nashoho-pysmenstva-sproba-persha/>
9. Гринівський Т. Редакторсько-видавнича та публіцистична діяльність Василя Сімовича на Буковині початку ХХ ст. *Поліграфія і видавнича справа*. 2021. №1 (81). С. 158-167. <http://pvs.uad.lviv.ua/uk/articles/editorial-publishing-and-publicistic-work-of-vasyl-simovych-in-bukovyna-at-the-beginning-of-the-20th-century/>

10. Гринівський Т. «Театральне Мистецтво» – часопис про театр і для театру». *Читомо*. 2021 – <https://chytomo.com/ekzempliary-xx/teatralne-mystetstvo-chasopys-pro-teatr-i-dlia-teatru/>
11. Гринівський Т. Товариство «Руська бесіда»: видавничий рух від москофільського «язичія» до національного пробудження. *Читомо*. 2023 – <https://chytomo.com/tovarystvo-ruska-besida-vydavnychyj-ruk-h-vid-moskofil'skoho-iazychiia-do-natsionalnoho-probudzhennia/>
12. Гринівський Т. Українське книговидання Буковини кінця ХІХ – початку ХХ ст.: організаційний та тематичний аспекти. *Український інформаційний простір*. 2021. №1 (7). С.138-148.
<http://ukrinfospace.knukim.edu.ua/article/view/233884/232526>
13. Гринівський Т. «Час»: видавництво, народжене і затребуване часом... *Читомо*. 2023 – <https://chytomo.com/chas-vydavnytstvo-narodzhene-i-zatrebuwane-chasom/>
14. Гринівський Т. Пазюк Р. Преса як засіб національної самоідентифікації в умовах мультикультурного суспільства Буковини кінця ХІХ – початку ХХ століть. *W kręgu prasy dawnej i współczesnej. Wybrane problemy*. – Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2021. S. 157-167.
<https://repozytorium.ur.edu.pl/bitstream/handle/item/6878/kowal-w%20kr%20c4%99gu%20prasy%201.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
15. Запаско Я., Мацюк О., Стасенко В. Початки українського друкарства. – Л.: Центр Європи, 2000. 222 с.
16. Мельников О. Чи було книгодрукування в Україні до Івана Федорова: огляд публікацій останніх років. *Вісник Книжкової палати*. 2006. № 4. С.10–13.
17. Мельничук Ю., Гринівський Т. «Bukowinska Gazeta Polska» (1921) в контексті мультинаціонального культурного руху на Буковині. *ТЕКА Komisji Polsko-Ukraińskich Związków Kulturowych* (Польща). 2024 . Т.6. №19. С. 105-121. <https://czasopisma.kul.pl/index.php/teka/article/view/17861>
<https://doi.org/10.31743/tkpuzk.17861>
18. Низовий М. "Чи було книгодрукування в Україні до Івана Федорова?" (Хто ставить це питання і як на нього відповідають). *Вісник Книжкової палати*. 2006. № 9. С. 32–37.
19. Орос О., Никифорул Б. Витоки українського книгодрукування. *Друкарство*. 2003. № 1. С. 78–80.
20. Сірополко С. Швайпольт Фіоль – перший друкар слов'янських кирилівських книг. – Краків; Львів, 1943. 28 с.
21. Тимошик М. До питання про концепцію виникнення і розвитку українського друкованого слова в контексті поширення друкарства у слов'янських народів. *II Jornadas Andaluzas de Eslavistica. Resumenes de ponencias y comunicaciones*. – Baeza (Espana), 1996. – P. 101-102.
22. Тимошик М. Концепція виникнення і розвитку українського друкованого слова. *Друкарство*. 1994. №1. С. 6-7.

23. Тимошик М. Українська книжка к объект фальсифікацій, або Що стоїть за так званою полемікою новітніх опонентів українського відродження в гуманітарних дослідженнях. *Дзеркало тижня*. 2007. Ч. 40. 27 жовтня.
24. Черниш Н. Бібліографічна комісія НТШ як центр дослідження української книги: навч. посібник. – К.: Наша культура і наука, 2003. 188 с.
25. Якимович Б. Книга, просвіта, нація. – Львів, 1996. 306 с.
26. Якимович Б. Іван Франко – видавець: книгознавчі та джерелознавчі аспекти. – Львів, 2006. 692 с.
27. Hrynivs'kyj Taras. Die ukrainischsprachige Presse in der Bukowina. Handbuch der Literaturen aus Czernowitz und der Bukowina / Andrei Corbea-Hoisie, Steffen Höhne, Oxana Matiychuk, Markus Winkler. – Berlin: J.B. Metzler, 2023. S. 197-200 (633 s.). – ISBN 978-3-476-05972-7 ISBN 978-3-476-05973-4 (eBook) <https://doi.org/10.1007/978-3-476-05973-4>

Інформаційні ресурси

Державний комітет телебачення і радіомовлення України

<http://comin.kmu.gov.ua/>

Інститут книги

http://195.78.68.75/mcu/control/uk/publish/officialcategory?cat_id=245224928

Читомо

<http://www.chytomo.com/>

Книжкова палата України

<http://www.ukrbook.net/>